

TARTU MAAKOHTUS

KOHTUOTSUS **EESTI VABARIIGI NIMEL**

Otsuse tegemise aeg ja koht	23 oktoober 2008 Tartu Makohtu Viljandi kohtumajas
Kriminaalasi	nr 1-08-13536 (kohtueelses menetluses nr 08260103792) riik <i>versus</i> Ilmar Rääk
Asja lahendamise menetlus	kohtuistung kokkuleppemenetluses
Kohtukoosseis	kohtunik Helle Tamm
Kohtuistungi sekretär	Tatjana Moorats
Prokurör	Anu Vilt
Süüdistatav	Ilmar Rääk (isikukood 36401286027; elukoht xxxxxxxx xx xxxxxxxxxxxx ; töötab ; ei oma kriminaalkaristatust)
Süüdistus	KarS § 121 järgi
Kaitsja	advokaat Margo Normann

RESOLUTSIOON

Aluseks võtnud kohtulikul arutamisel tuvastatud asjaolud ja kohaldatud seadused ning juhindudes *kriminaalmenetluse seadustiku* (KrMS) §-dest 159 ja 249, tegi kohus otsustused.

Otsustused süüis ja karistamises

1. Tunnistada Ilmar Rääk süüdi *karistusseadustiku* (KarS) § 121 järgi ja mõista talle rahaline karistus 80 (kaheksakümmend) päevamäära, s. o 4 000 (neli tuhat) krooni; tühistada Ilmar Rääkile tõkendina kohaldatud elukohast lahkumise keeld.

Otsustused kriminaalmenetluse kuludes ja muudes asjaoludes

2. Kahju, kriminaalmenetluse kulude, kriminaalmenetluses kohaldatavate muude abinõude osas:
  - 2.1 kuriteoga tekitatud ja heastamata kahjus:
    - 2.1.1 tsiviilhagi esitatud ei ole;
  - 2.2 välja mõista Ilmar Rääkilt sundraha 6 525 (kuus tuhat viissada kakskümmend viis) krooni, riigi õigusabi tasu 1 138 (üks tuhat ükssada kolmkümmend kaheksa) krooni 70 senti riigi kasuks;
  - 2.3 kohtumenetluses määratud korras esinenud kaitsja osutatud riigi õigusabi ja sellega seotud kulutuste eest osutatud tasu 147 (ükssada nelikümmend seitse) krooni 50 senti arvestada riigi selleks otstarbeks määratud vahendite arvelt advokaat Margo Normannile.

Selgitused kohtuotsuse peale edasikaebamise korras ja otsuse täitmises

3. Selgitada:
  - 3.1 rahaline karistus loetakse täidetuks ja otsust rahalises karistuses kohtutäiturile täitmisele pööramiseks ei saadeta, kui süüdimõistetu on rahalise karistusena mõistetud rahasumma täies ulatuses tasunud kohtuotsuse jõustumisest alates ühe kuu jooksul rahandusministeeriumi kontole nr 10220034796011 SEB Pangas või kontole nr 221023778606 Hansapangas. (Maksekorraldusele märkida viitenumber 4100065035 ning selgitus: „Ilmar Rääk, 1-08-13536, rahaline karistus“);

- 3.2 kriminaalmenetluse kulud loetakse tasutuks ja otsust kriminaalmenetluse kuludes kohtu-täiturile täitmisele pööramiseks ei saadeta, kui süüdimõistetu on kohtukulud täies ulatuses tasunud kohtuotsuse jõustumisest alates ühe kuu jooksul Rahandusministeeriumi kontole nr 10220034800017 SEB Pangas või kontole nr 221023778606 Hansapangas. (Maksekorraldusele märkida viitenumber 2800049874 ning selgitus: „Ilmar Rääk, 1-08-13536, sundraha“, „Ilmar Rääk, 1-08-13536, kriminaalmenetluse kulud“);
- 3.3 kohtuotsuse peale edasikaebamise kord on sätestatud KrMS §-des 318 – 321, millede koha-selt kohtuotsuse peale on õigus edasi kaevata kohtumenetluse pooltel Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja kaudu Tartu Ringkonnakohtule kirjaliku apellatsiooni esitamisega viieteistkümne päeva jooksul, alates päevast, mil kohtumenetluse poolel on võimalik kohtus tutvuda kohtuotsusega; apellatsiooniõiguse kasutamise soovist tuleb teatada Tartu Maakohtu Viljandi kohtumaja kaudu kirjalikult seitsme päeva jooksul, alates kohtuotsuse kuuluta-misest.

ASJAOLUDE KIRJELDUS JA OTSUSE PÕHJENDUSED

1. Süüdistatava ja prokuratuuri taotlus

Prokuratuur ja süüdistatav on taotlenud asja lahendamist kokkuleppemenetluses.

Prokuröri, süüdistatava ja süüdistatava kaitsja allkirjastatud kokkuleppe kohaselt on Ilmar Rääkile mõistetakse karistuseks KarS § 121 järgi rahaline karistus 80 päevamäära (a'50) krooni s.o. summas 4000 krooni.

2. Süüdistus, kohtulikul arutamisel kindlaks tehtud asjaolud ja õiguslikud motiveeringud

2.1. Ilmar Rääkile esitatud süüdistus

Ilmar Rääki on süüdistatud kokkuleppemenetluses selles, et tema, 26.07.08 kella 15.00 paiku xxxxxxxxx xxxxxxxx xx , oma elukoha juures aias, lõi tekkinud sõnavahetuse käigus korduvalt rusikaga näkku Paavo K'i, tekitades kannatanule tervisekahjustuse ja füüsilist valu.

Ilmar Rääki tegu on talle kvalifitseeritud KarS § 121 järgi teise inimese löömisega.

2.1.1. Kohtu seisukoht süüdistuse asjaoludes

Kohtul ei tekkinud kahtlusi esitatud süüdistuse asjaolude usaldusväärsuses ja asjaolude vastavuses õigusliku kvalifikatsiooniga.

2.1.2. Kohtu põhjendused, järeldused ja õiguslikud motiveeringud

Kokkuleppemenetluse alus on sätestatud KrMS §-s 239, mille kohaselt kohus võib süüdistatava ja prokuratuuri taotlusel lahendada kriminaalasja kokkuleppemenetluses. Vastavalt KrMS § 239 lg-le 2 on kokkuleppemenetluse kohaldamine võimalik kuriteos, mille eest karistusseadustik näeb ette kergeima karistusena vähem kui neli aastat ja raskeimaks võimalikuks karistuseks ei ole eluaegset vangistust ning kokkuleppemenetlusega nõustuvad süüdistatav, kaitsja ja prokuratuur.

Kohtuistungil süüdistatav kinnitas, et on kokkuleppest aru saanud ja nõustus sellega.

Kriminaaltoimiku materjalide alusel ja kohtuliku arutamise põhjal tegi kohus järeldused, et kokkuleppe sõlmimine on olnud süüdistatava tõelise tahte avaldus ja kriminaalasja menetlemisel on järgitud kokkuleppemenetluse sätteid.

Lähtudes KrMS §-st 306 ei tekkinud kohtul kohtuotsuse tegemisel lahendatavates küsimustes kahtlusi, mis oleks tinginud kokkuleppemenetlusest keeldumise ja prokuratuurile kriminaaltoimiku tagastamise vastavalt KrMS § 248 lg 1 p-le 2. Kohus tuvastas, et kriminaalasja menetlemisel on tõendamiseseme asjaolud selged ning Ilmar Rääk tuleb süüdi mõista vastavalt sõlmitud kokkuleppele KarS § 121 järgi.

2.1.3. Tsiviilhagi otsustamine

Tsiviilhagi ei ole esitatud.

3. Kohtu põhjendused karistuse mõistmisel

KarS § 121 näeb ette süüdlase karistamise rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistusega. Kohus ei tuvastanud asjaolusid, mis välistaksid Ilmar Rääki karistamise kokkuleppemenetluses. Ilmar Rääki karistamine on põhjendatud vastavalt sõlmitud kokkuleppele.

4. Kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustuse põhjendus

Menetluskulud on sätestatud KrMS §-s 175. Vastavalt KrMS § 189 lg-le 1 kohtueelses menetluses kriminaalmenetluse kulude hüvitamine otsustatakse uurimisasutuse või prokuratuuri määrusega ning KrMS § 189 lg 2 kohaselt kohtumenetluses otsustatakse kriminaalmenetluse kulude hüvitamine kohtumääruse või kohtuotsusega.

KrMS § 175 lg 1 kohaselt on menetluskuludeks süüdimõistva kohtuotsusega kaasnev sundraha, mis KrMS § 179 lg 1 kohaselt on teise astme kuriteo puhul 1,5 palgamäära, s. o 6 525 krooni.

KrMS § 175 lg 4 kohaselt on menetluskuludeks määratud kaitsjale makstud tasu. Kaitsja osavõtt kohtumenetlusest on kohustuslik. Vastavalt KrMS § 43 lg-le 2 kaitsja määrab uurimisasutus, prokuratuur või kohus, kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat valinud, kuid on taotlenud kaitsja määramist või kui süüdistatav ei ole endale kaitsjat taotlenud, kuid kaitsja osavõtt on kohustuslik KrMS § 45 järgi. Vastavalt *riigi õigusabi seaduse* § 4 lg 3 p-le 1 on riigi õigusabiks määratud kaitse kriminaalmenetluses. Justiitsministri 26. jaanuari 2005 määrusega nr 2 *Riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise kord ja tasumäärad ning riigi õigusabi kulude hüvitamise ulatus ja kord* on kehtestatud määratud kaitsja tasumäärad kohtulikus menetluses olenevalt menetluse liigist ja kuriteo raskusastmest.

Lõuna Ringkonnaprokuratuuri kriminaalmenetluse kulude hüvitamise määrusega on määratud korras kaitsja esinemise eest arvestatud hüvitamisele kuuluvaks summaks riigi õigusabi tasuna 991.20 krooni.

Süüdistatava Ilmar Rääki kaitsja on esitanud kohtus aruande, millede kohaselt on kohtulikus menetluses osutatud õigusteenust, mille hinnaks on riigi õigusabina 147.50 krooni. Kaitsja esitatud aruanne kaitsjatasus on usaldusväärne ja vastavuses kehtestatud advokaadi tasumääradega.

Vastavalt KrMS § 180 lg-le 1 hüvitab süüdimõistva kohtuotsuse korral menetluskulud süüdimõistetu ning kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustuses määratakse kes menetluskulud hüvitab ja kui suur on menetluskuludest igapähe osa absoluutsummana või kui see ei ole võimalik, siis murdosana väljendatult ning erikulude suuruse ja erikulud hüvitama kohustatud isiku. Vastavalt KrMS § 180 lg 3 menetluskuludid määrates arvestab kohus süüdimõistetu varalist seisundit ja resotsialiseerumise väljavaateid. Kui menetluskulude hüvitamine ilmselt käib süüdimõistetule üle jõu, jätab kohus osa neist riigi kanda.

Kriminaalmenetluse kulude hüvitamiseks tuleb Ilmar Rääkilt välja mõista kriminaalmenetluse kuludena sundraha 6 525 krooni, riigi õigusabi tasu 1 138.70 (991.20 + 147.50) krooni riigi kasuks.

Kohus ei tuvastanud asjaolusid, et menetluskulude hüvitamine oleks süüdimõistetul üle jõu käivaks kohustuseks.

Vastavalt KrMS § 189 lg-le 3 kriminaalmenetluse kulude hüvitamise otsustust võib vaidlustada kohtuotsusest eraldi määruskaebuse menetluses (KrMS §-de 383 – 392).

5. Muud põhjendused

Süüdistatavale tõkendina kohaldatud elukohast lahkumise keeld tuleb tühistada.

KrMS § 408 lg 2 kohaselt kohtuotsus jõustub, kui apellatsiooni esitamise tähtaeg on möödunud.

KrMS § 412 lg 2 kohaselt süüdimõistev kohtuotsus pööratakse täitmisele selle jõustumisest või kriminaalasja apellatsiooni- või kassatsioonikohtust tagastamisest alates kolme päeva jooksul.

KrMS § 412 lg 3 kohaselt karistusena mõistetud rahalises karistuses pööratakse kohtuotsus täitmisele juhul, kui süüdimõistetu ei ole ühe kuu möödumisel kohtuotsuse jõustumisest rahalise karistuse tasunud ja sellekohast tõendit kohtule esitanud.

KrMS § 423 kohaselt kriminaalmenetluse kulude sissenõudmisel järgitakse KrMS sätteid rahalise karistuse täitmisele pööramise kohta. Sellest tulenevalt kohtuotsus kriminaalmenetluse kuludes pööratakse täitmisele juhul, kui süüdimõistetu ei ole ühe kuu möödumisel kohtuotsuse jõustumisest kohtukulud tasunud ja sellekohast tõendit kohtule esitanud.

Helle Tamm
Kohtunik